

Verksamhetsplan och budget 2026–2028

Aktiverande styrdokument: Verksamhetsplan
Berörd verksamhet: Stadsbyggnadsförvaltningen

Beslutsfattare: Plan- och byggnadsnämnden
Beslutsdatum: 2025-12-11
Diarienummer: PBN-2025-00218

Dokumentansvarig: Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	3
Omvärld och förutsättningar	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget.....	5
Begrepp som används i verksamhetsplanen	5
Kommunfullmäktiges fokusmål	7
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	7
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	11
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	16
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	21
Budget 2026	24
Nämndens driftbudget.....	24
Nämndens investeringar	25
Bilaga 1 Styrdokument	26
Bilaga 2 Uppföljningsplan	27
Inledning.....	27
Nämndens uppföljning.....	27

Inledning

Plan- och byggnadsnämndens verksamhetsplan och budget 2026 utgår från kommunfullmäktiges beslut om mål och budget 2026 - 2028 och fullmäktiges övriga styrdokument. Verksamhetsplanen är nämndens viktigaste styrdokument för vad som ska genomföras 2026.

Nämndens uppdrag

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för beslut och rådgivning enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis plan- och byggförordningen och Boverkets byggregler.

Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturresevat.

Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Politisk plattform

Plan- och byggnadsnämnden bidrar till ett hållbart samhällsbyggande. Huvuddelen av nämndens ansvarsområden ingår i en samlad samhällsbyggnadsprocess som sträcker sig från en idé om hur en plats kan utvecklas till en färdigbyggd plats. Nämnden ska därför fortsätta stärka samverkan med kommunens invånare, föreningar, lokala näringslivet, universiteten, statliga myndigheter och övriga kommunens nämnder och bolag för att samhällsbyggandet som helhet ska bli så bra som möjligt. Fokus ligger på att både dagens och morgondagens invånare, företag, organisationer och besökare ska få så bra möjligheter som möjligt att förverkliga sig själva. Hållbarhetsansvaret är stort i nämndens verksamhet både i det som byggs och hur och var och på vilket sätt det byggs för att möta klimatutmaningarna.

Mål och budget uttrycker fyra fokusmål:

1. Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.
2. Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.
3. Uppsala ska leda klimatomställningen.
4. Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Nämnden kommer att bidra till de fyra fokusmålen genom de förutsättningar som nämnden ger för andra att bo, leva och verka i kommunen. Samhällsbyggandet ska möta det behov som finns och anpassas till de ekonomiska förändrade förutsättningar som världsläget ger. Nämnden ska ge goda förutsättningar för företagsetableringar och för näringslivets utveckling i kommunen. Bostadsutvecklingen ska utmärka sig genom att Uppsala stad och landsbygd växer hållbart såväl ekonomisk som socialt och ekologiskt. Kommunen ska vara en av Sveriges bästa landsbygdskommuner. Ny bebyggelse ska tillkomma utanför stadskärnan i våra utpekade tätorter, genom förtätning av befintliga stadsdelar och i nya stadsdelar.

Uppsala kommun strävar efter öppenhet, delaktighet och lika villkor för alla invånare. För plan- och byggnadsnämnden är dialog och samråd med medborgarna viktigt i planeringsprocesserna. Det är också viktigt att förstå behoven för dem vi finns till för. Det innebär att nämnden har ett lyssnande förhållningssätt där näringslivets och uppsalabornas behov av stöd och hjälp är i fokus. Möjligheterna för dialog och

påverkan i samhällsbyggandet ska stärkas. Likaså är det angeläget med professionellt bemötande liksom snabb och effektiv hantering av alla förfrågningar och ärenden. Kontakterna med nämndens verksamheter kännetecknas av enkelhet, effektivitet och förutsägbarhet. Den digitala utvecklingen ska ge förbättrad information, ökad tillgänglighet, förenklingar och effektivare ärendehantering för alla.

För att Uppsala ska vara ledande i miljö- och klimatomställningen ska planeringen stärka de hållbara transporterna så som gång, cykel och kollektivtrafik. Fyrspårsavtalet är ett viktigt led till en fortsatt utveckling av kommunen, en förutsägbar utbyggnadstakt och förbättringar i kollektivtrafiksystemet. För att nå högt ställda miljö- och klimatmål och genomföra klimatbudgetåtgärder krävs strukturella förändringar som påverkar samhällsplaneringen, energiförsörjningen och våra val av byggmaterial, transporter, matvanor och konsumtionsmönster. Fokus behöver riktas mot både utsläppsreducerande åtgärder och åtgärder för klimatanpassning. Nämnden ska stödja ökad cirkulärhet och fler solceller för minskade koldioxidutsläpp i byggandet.

Planeringen ska stärka den biologiska mångfalden och tillgången till parker och natur för att stimulera till rörelse och god hälsa. Vatten i form av grundvatten, dagvatten och renare vattendrag är betydelsefulla delar i hållbarhet. Hänsyn ska tas till dagvattenaspekter i tidiga planskeden för att möjliggöra kostnadseffektiv fördröjning och rening av dagvatten. Konsekvenser av framtida klimatförändring måste beaktas. Arbetet med att förbättra beredskapen för ett förändrat klimat ska fortsätta.

I den växande staden är det viktigt att skapa trivsamma och trygga miljöer. Den funktionsblandade staden med god tillgång till bostäder, arbetsplatser, skolor, samhällsservice och parker ger förutsättningar för stadsliv och trygghet. Social hållbarhet med bostad för alla och minskad segregation ska vara ledstjärna i samhällsplaneringen. 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag. Uppsala kommun har länge arbetat med att förverkliga konventionen i praktiken och nu blir kraven allt skarpare på barnrättsperspektiven, inte minst i samhällsplaneringen. Barn och unga måste ha goda uppväxtmiljöer.

Omvärld och förutsättningar

För att möta rådande lågkonjunktur arbetar nämnden med flexibilitet i organisationen, kompetensutveckling och teknisk utveckling. Den rådande konjunkturen ökar behovet av digitalisering och effektiviseringsvinster. Konjunkturläget innebär ett behov av att både anpassa verksamheten till de behov som finns hos Uppsalas invånare och näringsliv på kort sikt samt att garantera att verksamheten är rustad för att stödja snabb utveckling när konjunkturläget ändras.

Fortsatta krig i Europa tillsammans med lokalt ökat våld bidrar till en oro i samhället. Den senaste perioden med lokala våldsdåd och krig i vår närhet har stärkt krisberedskapen långsiktigt och för akuta händelser. Behovet av kris- och krigsberedskap kvarstår.

Nämndens verksamhet behöver löpande utvärdera vad som kan göras i samhällsbyggandet för att stödja trygghet i samhället på nationell och lokal nivå. Detta genom allt från planering av trygga boendemiljöer, planering av arbetsplatser och skolor, samt planering av allmänna platser anpassade till framtida behov så att de har förutsättningar att vara välbesökta. För att nå ambitionerna om ett effektivt och hållbart samhällsbyggande krävs det att nämndens verksamhet har en god förmåga till samverkan inom hela kommunkoncernen och omvärlden.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 – 2028. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget.

Verksamhetsplanen visar hur nämnden bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom:

- fokusmål
- uppdrag
- budget

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom nämndens verksamhetsområden.

I samband med att nämnden beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll. Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Tabell 1. Förklaring av de begrepp som används i verksamhetsplanen.

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Klimatbudget	Klimatbudgeten är ett verktyg för att underlätta och påskynda omställningen så att kommunens klimatmål kan nås. Den innehåller prioriterade åtgärder för planperioden inom de områden som står för majoriteten av utsläppen inom Uppsala kommun.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2026–2028 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.

Begrepp	Beskrivning
Klimatåtgärd	Åtgärder inom klimatbudgeten, som tillsammans syftar till att kommunens klimatmål ska kunna nås.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande.

För att klara välfärdsuppdraget behöver verksamheten bedrivas resurseffektivt, med en styrning och ledning som bygger på tillit snarare än detaljstyrning. En kontinuerlig digitalisering av processer och service till medborgarna bidrar till att effektivisera nämndens arbete och höja kvaliteten i verksamheten.

Den förändrade demografin innebär samtidigt en ökande press på kommunens ekonomi och finansieringen av välfärden. Den digitala teknikens betydelse för både kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande växer snabbt, vilket gör det nödvändigt att dra lärdom av tidigare erfarenheter, öka takten och rikta fokus mot verksamhetsutveckling, innovation, samverkan och införandet av välfärdsteknik.

Nämnden arbetar dessutom för att den geografiska information som hanteras inom verksamhetsområdet ska utvecklas och anpassas så att den kan användas och komma till nytta i hela samhällsbyggnadsprocessen.

Tabell 2. Nämndens åtgärder till Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Öka effektivitet i verksamhetsprocesserna		Minskad administration, ökad effektivitet. Vilket bidrar till kortare ledtider och ökad medborgarnytta.
2. Utveckla digitala tjänster som förenklar för näringslivet utifrån företagens behov.	Näringslivsprogram och handlingsplan	Förenklad process och nöjdare företagare. Höjt NKI
3. Utveckla arbetssätt som möjliggör att geografisk information kan ärvas, återanvändas och vidareutvecklas genom samhällsbyggnadsprocessen.		Effektivare styrning och ledning genom att data struktureras bättre och görs mer tillgänglig vilket underlättar projektuppföljning, utvärderingar och prognoser
4. När nämnden utvecklar digitala tjänster så säkerställas digital inkludering.	Program och handlingsplan för full delaktighet. Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun. Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism. Landsbygdsprogrammet.	De medborgare som inte kan eller inte vill använda digitala välfärdstjänster lämnas inte utanför. Fler medborgare ska använda digitala välfärdstjänster. Fler medborgare ska använda digitala välfärdstjänster

Uppdrag 6: Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Uppsala kommun arbetar tillsammans med Region Uppsala och övriga kommuner i länet för att uppnå målbilden Effektiv och nära vård 2030. Målbilden för Effektiv och

nära vård 2030 är att vården bättre ska motsvara invånarnas behov. En ny vårdstruktur utvecklas därför i samverkan med länets kommuner.

Plan och byggnadsnämnden bidrar med att möjliggöra ett självständigt liv i eget boende samt planläggning och bygglov för nya vårdcentrum.

Tabell 3. Nämndens åtgärder till Uppdrag 6. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. I myndighetsutövningen möjliggöra för ett självständigt liv i eget boende och offentlig miljö.	Bostads- och lokalförsörjningsplaner Program och handlingsplan för full delaktighet Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism Landsbygdsprogrammet.	Fler medborgare ges möjlighet att bo kvar i sitt eget boende. Alla medborgare ges möjlighet att vistas i offentlig miljö.
2. Utveckla samverkan med berörda nämnder för att stärka kommunens del i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande effektiv och nära vård 2030	Program och handlingsplan för full delaktighet Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism Landsbygdsprogrammet.	Bidra till kommunövergripande hälsoekonomiska effekter
3. Utforska metoder för hur universell utformning omhändertas på ett enhetligt sätt i samhällsbyggnadsprocessen.	Program och handlingsplan för full delaktighet Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism Landsbygdsprogrammet.	Ökad kunskap i verksamheten om hur universell utformning omhändertas i samhällsbyggnadsprocessen.

Uppdrag 9: Öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Kommunen tillhandahåller specialbostäder som är särskilt anpassade för äldre personer eller personer med funktionsnedsättning, och som är förenade med service och stöd. Till år 2030 ska kommunen ha byggt nya vård- och omsorgsboenden i Storvreta, Ulleråker och på ytterligare två platser. Även ett korttidsboende samt minst 100 LSS-lägenheter ska stå klara till år 2030.

Plan- och byggnadsnämnden bidrar genom planläggning och bygglovsprocessen.

Tabell 4. Nämndens åtgärder till Uppdrag 9. Öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Möjliggöra för vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder		Ökad tillgång på anpassade boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet och civilsamhället.

Plan- och byggnadsnämnden bidrar genom att möjliggöra samnyttjande av kommunens lokaler och anläggningar vid ny- och ombyggnationer.

Tabell 5. Nämndens åtgärder till Uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Möjliggöra samnyttjande av kommunens lokaler och anläggningar		Ökad användningsgrad av kommunens lokaler och anläggningar.

Nämndens grunduppdrag

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivar-nämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Tabell 6. Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot en hållbar arbetssituation		En långsiktigt god hälsa bland medarbetare

Nämndmål N2.2: Nämnden ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nämnden fortsätter arbetet med analys och utveckling av mätmetoder för att resurser ska användas effektivt och ändamålsenligt.

Tabell 7. Nämndens åtgärder till nämndmål N2.2. Nämnden ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Analysera verksamheten utifrån nyckeltal för produktion och taxa, för att		Nämndens resurser används effektivt och ändamålsenligt.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
säkra ekonomi i balans och skapa utrymme för utveckling.		

Indikatorer till Fokusmål 1

Tabell 8. Nämndens indikatorer till Fokusmål 1.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Nr MoB	Källa
	Personer som blivit mer självständiga i sitt eget boende med hjälp av bostadsanpassningsbidrag, antal	1449				Egen mätning
	Inkomna ärenden	1 699				Egen mätning
	Beslutade ärenden	1 802				Egen mätning
	NKI bostadsanpassningen	88				Egen mätning
	Andel (%) inkomna synpunkter i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).	-				Egen mätning

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

För att stimulera jobbtillväxten behöver det skapas förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig och växa i kommunen. Företagare ska mötas av bra service, tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation.

Tabell 9. Nämndens åtgärder till Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Arbeta med att skapa förutsättningar kring teknisk försörjning (el, vatten, värme etc.) för befintligt näringsliv och etableringar.	Näringslivsprogrammet	Ökad möjlighet till expansion hos befintligt näringsliv.
2. Stärka företagsservicen genom deltagande i kommunens etableringsfunktion, samt rådgivning.	Näringslivsprogrammet	Snabbare svar och kortare handläggningstider
3. Möta företagen utifrån deras behov.	Näringslivsprogrammet	Snabbare svar och kortare handläggningstider. Nöjdare näringsliv.

Uppdrag 13: Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Evenemang och upplevelser bidrar till ökad folkhälsa, trygghet och livsglädje. En mer levande stad och stadskärna ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av omsättning och arbetstillfällen. Befintliga platser ska utvecklas och förutsättningar för nya platser för evenemang och upplevelser ska undersökas. En långsiktig platsplan ska tas fram med utgångspunkten i att se Uppsala som en arena.

Tabell 10. Nämndens åtgärder till uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Arbeta medvetet i både ny och befintlig stadsmiljö för att stärka evenemangsstråk och evenemangsplatser.	Näringslivsprogrammet	Stärkt stadsliv.

Uppdrag 14: Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas.

Tabell 11. Nämndens åtgärder till uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Möjliggöra för näringslivet att skapa jobbtillfällen genom planläggning.		Snabbare processer och förutsägbara besked till företag genom effektiv planhantering.

Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämnden ska identifiera relevanta samarbeten med externa aktörer och hämta hem erfarenheter genom att antingen driva eller delta i samarbetena.

Tabell 12. Nämndens åtgärder till Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Arbeta för att kommunen i snitt har en portfölj om cirka 45 hektar verksamhetsmark i olika lägen med färdig detaljplan vilket ger beredskap att möta marknadens behov.	Näringslivsprogrammet	Markberedskap som motsvarar näringslivets behov
2. Skapa förutsättningar för mer byggbar mark för olika typer av verksamheter i olika lägen i kommunen genom tidig dialog med näringslivet.	Näringslivsprogrammet	Ökad förståelse för näringslivets behov
3. Tillsammans med näringsliv och offentliga organisationer utveckla Uppsala som hållbar och internationellt konkurrenskraftig destination.	Näringslivsprogrammet	Fler relevanta samarbeten
4. Uppdatera arkitekturpolicyn	Arkitekturpolicyn	

Uppdrag 17: Utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad.

Uppsalas torg och andra offentliga rum ska vara attraktiva, tillgängliga och trygga. Stora torget, Vaksala torg, S:t Eriks torg, Fyrstorg och Dragarbrunns torg ska utvecklas för att främja liv och rörelse. Torgens rumslighet, möblering och grönska ska förstärkas, och särskild vikt ska läggas vid gestaltning med vatten såsom fontäner.

Tabell 13. Nämndens åtgärder till uppdrag 17. Utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Möjliggöra utveckling av torg och offentliga rum genom bygglov och planläggning.		Mer attraktiva, trygga och levande offentliga miljöer i innerstaden.

Uppdrag 19: Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati. Det är viktigt att utveckla formerna för medborgardialoger så att fler röster fångas upp och fler kommer till tals. Kommunen behöver därför synliggöra medborgardialogerna och stärka förutsättningarna för dialoger och delaktighet kring kontinuerlig översiktsplanering och andra tidiga skeden av samhällsbyggandet som ett led i att bygga ett hållbart samhälle.

Genom samverkan med främst kommunstyrelsen kommer plan- och byggnadsnämnden arbeta med att utveckla metodstödet för dialoger i tidiga skeden i samhällsbyggnadsprocessen. Nämnden arbetar för att nå fler grupper vid dialoger.

Tabell 14. Nämndens åtgärder till uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Arbeta för att implementera befintlig kunskap om hur barn och unga kan göras delaktiga i planarbetet.	Program och handlingsplan för full delaktighet. Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism. Landsbygdsprogrammet. Uppsalas innerstadsstrategi.	Kommunen tillvaratar barn och ungas kompetens och engagemang
2. Arbeta för att nå fler grupper vid dialoger och bredda kontaktytorna för medborgarinflytande.	Program och handlingsplan för full delaktighet Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism Landsbygdsprogrammet. Uppsalas innerstadsstrategi	Fler grupper är representerade i dialogaktiviteter
3. Arbeta för att Vägledning för tidig delaktighet och dialog implementeras i planarbetet.	Program och handlingsplan för full delaktighet. Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun. Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism. Landsbygdsprogrammet. Uppsalas innerstadsstrategi.	Fler medborgare upplever förtroende för den demokratiska processen inom samhällsbyggnadsprocessen.

Uppdrag 20: Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Ledtiderna för byggprojekt ökar i stora delar av landet, med ökande utredningskrav, remissrundor och domstolshantering. De långa ledtiderna är inte den enda anledningen, men är tillräckligt avgörande för att ge väsentligt negativ påverkan på både byggtakt och antal byggda bostäder. Kommunen ska verka för att minska ledtiderna i den del av processerna som sker hos kommunen. Arbetet ska ske i dialog med kommunens egna fastighetsbolag. Vidare behöver god samverkan med aktörer som branschen, remissinstanser med flera upprättas för att skapa förutsättningar att korta ledtiderna på helhet.

Tabell 15. Nämndens åtgärder till uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Identifiera vilka delar av samhällsbyggnadsprocessen som driver ledtider i planläggning och bygglov, med målet att korta ledtiderna.	Näringslivsprogrammet Bostad för alla	Få ett beslutsunderlag som stödjer oss i framtida insatser för att minska ledtiderna. Kortade ledtider i plan- och byggprocessen.
2. Minska ledtiden från inkommen lovansökan till beslut.	Näringslivsprogrammet Bostad för alla	Kortare handläggningstider.

Uppdrag 24: Utreda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden.

För utbudet av prisåtkomliga bostäder är det av vikt att kommunen och dess bolag bidrar på de sätt de kan till att minska bostadsprojektens totalkostnader och sänka de trösklar som marknadens förutsättningar ger. Det gäller särskilt inom de prioriterade tätorterna på landsbygden med dess typiskt sett lägre intäktsnivåer. Ett effektivt och samordnat genomförande av detaljplaner bidrar även till att begränsa VA-taxans utveckling. Möjliga modeller ska tas fram och tillämpas för att få en effektiv utbyggnad av allmänt VA i detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark, med bibehållen anläggningskvalitet samtidigt som det skapas goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden.

Tabell 16. Nämndens åtgärder till uppdrag 24. Utreda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Nämnden samverkar med kommunkoncernen i framtagandet av modellerna.		Modeller för VA är framtagna och tillämpas.

Indikatorer till Fokusmål 2

Tabell 27. Nämndens indikatorer till Fokusmål 2.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelsevärde	Nr MoB	Källa
Öka	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Bygglov - Totalt, NKI (högsta möjliga index är 100)	71		R12; 70	10. Nedbruten	Kolada (U07447)
	Detaljplan (högsta möjliga värde är 100)	64				Stadsbyggnadsbenchen
	Tillsyn (högsta möjliga värde är 100)	78				Egen mätning
	Nationellt ledtidsindex för detaljplan och bygglov (högsta möjliga index är 100)	56				Nationellt ledtidsindex
	Genomsnittlig handläggningstid av bygglov, veckor	2,7				Egen mätning
	Genomsnittlig handläggningstid av bygglov 10 veckor, andel	97				Egen mätning
	Inkomna ärenden Kart- och mätuppdrag	432				Egen mätning
	Avslutade ärenden Kart- och mätuppdrag	455				Egen mätning
	Inkomna ärenden Adress och lägenhets nr	209				Egen mätning
	Avslutade ärenden Adress och lägenhets nr	232				Egen mätning
	Antal planbesked	16				Egen mätning
	Antal antagna/godkända detaljplaner	34				Egen mätning

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse- värde	Nr MoB	Källa
	Antal antagna detaljplaner i relation med antal antagna planbesked, andel	2,1				Egen mätning
	Antal pågående detaljplaner totalt	135				Egen mätning
	Antagna detaljplaner, landsbygd, antal	2				Egen mätning
	Antagna detaljplaner, stad, antal	32				Egen mätning
	Bostäder i antagna detaljplaner, antal	252				Egen mätning
	Kvadratmeter arbetsplatser i antagna detaljplaner, antal	532 282				
	Planreserv, bostäder, antal	12 600				Egen mätning
	Inkomna lov- och anmälanärenden, antal	1 817				Egen mätning
	Beslutade lov- och anmälanärenden ¹ , antal	1 778				Egen mätning
	Bostäder beviljade i bygglov, antal	1 224				Egen mätning
	Bostäder beslutade i startbesked, antal	1 281				Egen mätning
	Bostäder beslutade i slutbesked, antal	2 104				Egen mätning
	Kvadratmeter skol- och förskoleplatser i beviljade bygglov, antal ²	3 300				Egen mätning
	Kvadratmeter arbetsplatser beviljade i bygglov, antal ³	43 005				Egen mätning
	Kvadratmeter i beviljade bygglov för flerfamiljshus och verksamhetslokaler med trästomme, andel (%).	1				Egen mätning
	Andel tillsynsärenden som rättas utan sanktionsavgift eller vite, andel (%).	94				Egen mätning
	Andel ärenden gällande motordrivna anordningar som rättas utan sanktionsavgift, andel (%).	94				Egen mätning

¹ Negativa och positiva beslut inklusive avvisade, avskrivna och återkallade.

² Kvadratmeter netto, avrundat till heltal.

³ Kvadratmeter netto, inklusive skola, avrundat till heltal.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 26: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Kommunen sätter nu ett nytt mål, att Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning.

Tabell 38. Nämndens åtgärder till uppdrag 26. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Utveckla det systematiska arbetet med klimatanpassning utifrån nämndens verksamhet.]	Miljö- och klimatprogram Landsbygdsprogrammet.	Minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar

Uppdrag 27: Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Kommunen ska bidra till omställningen mot ett mer hållbart samhälle och en stärkt försörjningsberedskap, bland annat genom att underlätta för invånare, föreningar och näringsliv att odla lokalt och främja innovativa och cirkulära lösningar.

Tabell 49. Nämndens åtgärder till uppdrag 27. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Delta i framtagandet av en strategi för ökad stads- och byodling i kommunen	[Ange kommunövergripande planer och program som åtgärden också bidrar till.]	Ökad byodling

Uppdrag 28: Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad grönyteskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

En växande kommun ökar belastningen på närliggande ekosystem. Det kräver ett aktivt arbete för att främja, stärka och skydda ekosystem och biologisk mångfald. Fler naturreservat ska bildas och efterlevnaden av strandskyddet stärkas med fokus vid Flottsund och Ekoln.

Tabell 20. Nämndens åtgärder till uppdrag 28. Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad grönyteskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Utveckla hanteringen av hotade arter och livsmiljöer inom områdes och detaljplaneringen.	[Ange kommunövergripande planer och program som åtgärden också bidrar till.]	Stärkt skydd av arter och ökad biologisk mångfald.

Uppdrag 29: Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

I Uppsala kommun ska alla medborgare ha nära till parker eller grönområden. Förutom att grönskan ger skydd vid extrema väderhändelser som vid översvämningar på grund av skyfall eller ger skugga vid varma dagar skapar träd och grönområden bättre luftkvalitet. Planeringen ska sträva mot att uppnå 3-30-300-regeln, det vill säga att det finns 3 träd inom synhåll från varje bostad, 30 procent krontäckningsgrad i varje stadsdel och 300 meter till närmaste grönområde från varje bostad.

Tabell 21. Nämndens åtgärder till uppdrag 29. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
01. Utveckla grönskastrukturplaneringen med gröna och blå kärnor och stråk för rekreation, klimatanpassning och andra ekosystemtjänster som underlag för planeringen, inriktningen är att nå 3-30-300-regeln	Översiktsplan	Ökad tillgång till parker och natur för alla Uppsalas medborgare.

Tillkommande uppdrag från KS-beslut gällande naturreservat

Tabell 52. Nämndens åtgärder från tillkommande uppdrag från KS-beslut gällande naturreservat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
01. Utredda möjligheter och ekonomiska konsekvenser av att utöka naturreservatet Fjällnora med fastigheterna Fjällbo 1:76, 1:16 och del av 1:89 och 1:27		Underlag för beslut om utökat naturreservat.
02. Initiera en utredning för ett varaktigt skydd inför detaljplaner och tillståndsprövning för Natura 2000 för Sydöstra stadsdelarnas gröna stråk och skyddszon mot Lunsens Natura 2000-område		Viktiga natur- och kulturområden för framtiden säkras.
03. Initiera utredning inför ett bildande av naturreservat för Stabbyskogen och Stabby backe		Viktiga natur- och kulturområden för framtiden säkras.
04. Initiera gränsjustering och översyn av reservatsföreskrifter för naturreservatet Hågadalen-Nåsten		Viktiga natur- och kulturområden för framtiden säkras.
05. Utredda avgränsning och förutsättningar för att skydda skogsmark vid kvarteren Kalkstenen och Blodstenen och införliva området i naturreservatet Hågadalen-Nåsten med syftet att bibehålla naturvärden långsiktigt och utveckla skogsområdet i samspel med omgivande naturskydd samt säkerställa gröna samband för djur och växter och naturupplevelser		Viktiga natur- och kulturområden för framtiden säkras.

Åtgärder från program och handlingsplaner

Tabell 6. Nämndens åtgärder från program och handlingsplaner.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Genomföra bedömning av detaljplaners påverkan på miljökvalitetsnormer (MKN).	Åtgärdsprogram för kvävedioxid och handlingsplan för bättre luftkvalitet	Säkerställer att planer inte försämrar miljökvalitetsnormer.
2. Säkerställa att fysisk plats för källsortering beaktas i program, detaljplaner och bygglov	Handlingsplan för avfallsplan	Ökar återvinning och minimerar framtida avfallsproblem.
3. Ta fram arbetssätt för kommunikation med ägare till fastigheter med enskilt VA nära planområden	Handlingsplan för vattentjänstplan 2024	Minskar risk för vattenföroreningar från bristande VA-lösningar.
4. Ta fram kunskapsunderlag för kulturmiljö och kulturarv avseende bebyggelse under perioden 1980–2010	Handlingsplan till kulturpolitiskt program 2025–2028	Ger bättre underlag för att bevara samtida kulturvärden.
5. Ta fram skrivningar om miljökvalitetsnormer (MKN) för stadsutvecklingsprojekt (och kopplingar till lokala åtgärdsförslag i de fall det finns framtagna).	Handlingsplan för vattenprogrammet 2024–2026	Tydliggör hur MKN och lokala åtgärder bör beaktas i planeringen.
6. Utveckla arbetssätt och rutiner för att implementera åtgärdsförslagen från de lokala åtgärdsunderlagen i detaljplaner.	Handlingsplan för vattenprogrammet 2024–2026	Ökar genomförandet av konkreta vattenförbättrande åtgärder
7. Utveckla Vattenportalen som ett internt handläggarstöd och extern informationsplattform för att innefatta grundvatten, ytvatten och dagvatten.	Handlingsplan för vattenprogrammet 2024–2026	Ger enhetligt arbetssätt och ökar kunskap om vattenfrågor.

Klimatbudget – Transport

Tabell 24. Nämndens klimatåtgärder inom området transport.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1.07 Utveckla insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet.		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.

Klimatbudget – Energi

Tabell 25. Nämndens klimatåtgärder inom området energi.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
2.02 Verka för förstärkt elnät i Uppsala där utbyggnadsbehov finns och samordna planering mellan elnätsbolag och kommun.		Minskad energianvändning.
2.04 Minska mängden fossil plast som går till energiåtervinning (förbränning) genom att: - arbeta förebyggande för att minska plastanvändningen. - ställa krav på återvunnen, biobaserad och återvinningsbar plast vid inköp. - säkerställa utvecklad och korrekt sortering i den egna verksamheten.		Minskad användning av plast.
2.05 Arbeta för att minska energianvändningen i fastigheter och verksamheter genom förändringar i teknik och beteende. Säkerställ att berörd personal har kunskap om energibesparingsåtgärder i sin		Minskad energianvändning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
verksamhet genom att ta fram relevanta energisparutbildningar.		
2.08 Minska användningen av vatten och särskilt tappvarmvatten i kommunens fastigheter och verksamheter		Minskad vattenanvändning.
2.10 Ge förutsättningar för att förebygga ökad energianvändning för kylning genom att stötta val av i första hand solavskärmningar, passiv kylning och skuggande grönska, i andra hand med fjärrkyla om det finns i närheten, därefter med andra lösningar.		Minskad energianvändning för kylning genom att spara naturmark och träd, och på så sätt undvika värmeöar.

Klimatbudget – Bygg och anläggning

Tabell 26. Nämndens klimatåtgärder inom området bygg och anläggning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
3.02 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser inom översiktsplaneringen för att visa hur olika planeringsinriktningar kan bidra till minskad klimatpåverkan.		Minskade utsläpp på byggnation och anläggning genom översiktsplanering som har bättre underlag om klimatpåverkan.
3.03 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser för detaljplaner på privatägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan.		Minskade utsläpp på byggnation och anläggning i detaljplaner på privatägd mark genom bättre inriktning av planförslag.
3.04 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser vid exploatering av kommunägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan och användas som underlag för beslut i ett projekts olika faser.		Minskade utsläpp på byggnation och anläggning vid exploatering av kommunägd mark genom bättre inriktning av projekt.
3.05 Utveckla kommunens områdesplanering för att åtgärda faktorer som leder till ökad klimatpåverkan i befintliga områden och tätorter, särskilt bristande service eller otillräcklig tillgång till kollektivtrafik		Minskade utsläpp på trafik genom identifiering av område med dåliga förhållande till service och kollektiv trafik och åtgärdande av dessa förutsättningar.
3.06 Utveckla och implementera arbetssätt som underlättar för byggaktörer att anpassa befintliga byggnader framför rivning och nyproduktion, i syfte att uppnå en mer resurseffektiv användning av den byggda miljön.		Minskade utsläpp på byggnation genom minskad rivning och nyproduktion.

Klimatbudget – Jord- och skogsbruk

Tabell 27. Nämndens klimatåtgärder inom området jord- och skogsbruk.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
4.03 Verka för användning av naturbaserade lösningar som bidrar till ökad biologisk mångfald och kolinlagring.		Minskad negativ klimatpåverkan.

Klimatbudget – Konsumtion

Tabell 28. Nämndens klimatåtgärder inom området konsumtion.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
5.04 Utveckla och implementera arbetssätt för att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.		Minskade utsläpp från nyproduktion genom att återbruket ökar.

Klimatbudget – Övriga områden

Tabell 29. Nämndens klimatåtgärder inom övriga områden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
6.05 Stärka invånarnas möjligheter att engagera sig för klimatomställningen, genom kommunikation, kunskapsspridning och dialog.		Ökad kunskap för invånarna och näringsliv genom spridning av förvaltningens arbete och kunskap.

Indikatorer till Fokusmål 3

Tabell 30. Nämndens indikatorer till Fokusmål 3.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelsevärde	Nr MoB	Källa
Öka genomsnittligen med 100 hektar/år	Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare, hektar/år	0			21	Egen uppföljning
	Elbilsladdpunkter, totalt antal	561		R12; 518		Kolada (N07713)

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 30: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen tillsammans för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Samarbetet mellan kommunens nämnders och bolagsstyrelser verksamheter, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras för att förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet.

Tabell 71. Nämndens åtgärder till uppdrag 30. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Trygghets- och säkerhetsfrämjande samt brottsförebyggande aspekter omhändertas vid lokalisering, gestaltning och utformning av den fysiska platsen i planläggning och bygglov.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad trygghet för medborgare

Uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Alla nämnder och bolagsstyrelser behöver vidta åtgärder för att förebygga, upptäcka och motverka arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska utestängas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige.

Tabell 32. Nämndens åtgärder till uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Öka medvetenheten om förekomsten av välfärdsbrott	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete. Handlingsplan mot välfärdsbrott.	Ökad kunskap och minskad risk för att brott lyckas.

Uppdrag 32: Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

En uppväxt i områden med lägre socioekonomisk status påverkar individers hälsa, utbildningsnivå och framtid på arbetsmarknaden. Genom att hantera orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet ökar. Kommunens verksamheter och insatser ska komma alla till godo samtidigt som skillnader i livsvillkor kompenseras och segregation motverkas. Områdesarbete fokuseras för att hålla samman insatser för en positiv utveckling där de sociala utmaningarna är störst. Samhällsbyggandet ska vara socialt värdeskapande och användas som ett kraftfullt verktyg för att stärka den sociala sammanhållningen.

Sociala hänsyn ska stärkas genom utveckling av geografiska lägesbeskrivningar och sociala konsekvensanalyser. För att stärka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela kommunen ska bostadsutbudet främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av Uppsala.

Tabell 33. Nämndens åtgärder till uppdrag 32. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Medverka i områdesplaneringen för att identifiera lägen för bebyggelsekomplettering för mer allsidigt bostadsutbud med fokus på områden som idag har jämförelsevis homogent bostadsutbud.		Bidra till att minska risken för ökad polarisering.
02. Stärk den sociala hänsynen i samhällsbyggandet genom att arbeta med stadsformsanalyser och sociala konsekvensanalyser.	Bostad för alla	Bidra till att minska risken för ökad polarisering.
03. Vid planläggning av bostäder ska de boendeformer, bostadsstorlekar, upplåtelseformer som saknas på en plats tillföras utifrån de lokala förutsättningarna. Platsen kan exempelvis vara tätort och/eller stråk.	Bostad för alla Landsbygdsprogrammet	Ökad förutsättningen för en blandad bebyggelse.

Uppdrag 34: Skapa förutsättningar för prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan ska bostadsförsörjningen stärka förutsättningarna för fler prisrimliga bostäder och för att fler kan hitta en bostad som passar livssituationen.

Tabell 34. Nämndens åtgärder till uppdrag 34. Skapa förutsättningar för prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Stimulera nybyggnation som breddar bostadsutbudet i redan bebyggda områden med jämförelsevis homogen karaktär.	Bostad för alla	Ökad bostadsvariation som möjliggör lägre boendekostnader i homogena områden.

Uppdrag 40. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället. Exempel på skyddsfaktorer mot psykisk ohälsa är trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer och aktiviteter som bidrar till meningsfullhet.

Nämnden arbetar för att alla kommuninvånare ska ha god tillgång till parker och naturområden som är lämpliga för fysisk aktivitet.

Tabell 35. Nämndens åtgärder till uppdrag 40. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Säkerställ förutsättningar för människors fysiska aktivitet och tillgång till grönområden, skolgårdar och bostadsgårdar.	Översiktsplan.	Ökad folkhälsa.

Uppdrag 42. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshantering och öka förmågan att hantera samhällsstörningar behöver fortsätta och planeringen för civilt försvar stärkas i alla verksamheter. Kommunala trygghetspunkter ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter och i samverkan med civilsamhället. Samverkan med civilsamhället i krisberedskapsfrågor är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar.

Nämnden kommer slutföra det påbörjade arbetet om att ytterligare förstärka förmågan att upprätthålla verksamheten vid allvarliga händelser samt stödja brandförsvarets kartarbete (KrisGIS).

Tabell 368. Nämndens åtgärder till uppdrag 42. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1. Genomför kontinuitetshantering för nämndens verksamheter.	Program för krisberedskap	Förstärkt förmåga att hantera kriser.
2. Stödja Brandförsvarets kartarbete (KrisGIS) samt genomföra Blåljuskollen		Förstärkt förmåga att hantera kriser för blåljusaktörer.

Indikatorer inom Fokusmål 4.

Tabell 37. Nämndens indikatorer till Fokusmål 4.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelsevärde	Nr MoB	Källa
Öka	Hysesrätter i bostadsbeståndet, andel (%)	38,8		R12; 47,8		Kolada N07956

Budget 2026

Nämndens driftbudget

Nämndens budget utgår från den budget med fördelning av kommunbidrag som kommunfullmäktige beslutat i Mål och budget. Prisuppräknningen för år 2026 är 2 miljoner kronor. Resultatförstärkande åtgärder är 1,6 miljoner kronor avseende effektivare arbetssätt och minskat behov av konsulter. Utöver detta har nämnden resurstillskott avseende flygfotografering med 2 miljoner kronor och energi- och klimatrådgivning med 0,3 miljoner kronor.

Tabell 38. Nämndens driftbudget

Driftbudget	Budget 2026	Budget 2025	Prognos 2025
Bygglövsavgifter	37,0	34,9	35,5
Geodata intäkter	3,7	5,4	4,2
Planavgifter	31,5	39,0	29,7
Övriga intäkter	5,1	5,5	3,7
Summa intäkter	77,3	84,8	73,0
Bostadsanpassningsbidrag	-21,5	-21,6	-21,1
Köp av huvudverksamhet	-2,6	0,0	0,0
Kostnader för arbetskraft	-84,8	-93,6	-90,5
Konsultkostnader	-5,0	-9,7	-9,1
Kommungemensamma fördelade kostnader*	-41,5	-35,9	-35,8
Övriga kostnader	-5,8	-5,2	-4,2
Avskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1
Summa kostnader	-161,2	-166,1	-160,7
Summa nettokostnader	-84,0	-81,3	-87,7
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet	2,3	2,3	2,3
Infrastruktur med mera	48,0	46,2	46,2
Vård och omsorgsverksamhet	33,7	32,9	32,9
Summa kommunbidrag	84,0	81,3	81,3
Resultat	0,0	0,0	-6,4

*I kommungemensamma fördelade kostnader ingår arbetsplatskostnader, fördelade IT- och administrationskostnader och stadsbyggnadsförvaltningen stabskostnader

Sammantaget innebär förändringar enligt Mål och budget, inklusive generella uppräknningar och effektiviseringar, att nämndens kommunbidrag ökar med 2,7 miljoner kronor jämfört med föregående år, till 84 miljoner kronor. Ökningen beror främst på tillfälliga satsningar på flygfotografering och energi- och klimatrådgivning. Nämnden finansieras i övrigt främst av intäkter från myndighetsutövning avseende bygglov och detaljplaner. Utöver dessa externa intäkter, erhåller nämnden ersättning från namngivningsnämnden avseende handläggning. Taxefinansieringen för hela nämnden är cirka 48 procent.

Nämndens intäkter 2026 beräknas öka något jämfört med helårsprognos för 2025. Hänsyn har tagits till beslutade förändringar gällande taxor och avgifter, indexering av taxa med arbetskostnadsindex och bedömning av konjunkturläget.

Detaljplaneintäkterna budgeteras öka något under 2026 jämfört med helårsprognos för 2025. Under 2025 har det svaga konjunkturläget och ett minskat tryck från exploitörer påverkat detaljplaneintäkterna negativt. Åtgärder har vidtagits för att möta detta förändrade läge. Detaljplaneintäkterna är i en övergång från att ha en taxa beräknad på bruttoarea (BTA) som faktureras vid specifika beslutstillfällen till att ha en timtaxa med löpande fakturering för nya detaljplaner. Med löpande fakturering är intäkterna mer stabila än tidigare då osäkerheter i framdrift inte påverkar intäktsstillfällena i samma utsträckning. Under 2026 finns dock fortfarande äldre planer med BTA-taxa kvar.

Bygglovsintäkterna budgeteras öka något under 2026 vilket beror på beslutade förändringar gällande taxor och avgifter, taxornas uppräkningsindex med arbetskostnadsindex, förändringar i plan- och byggnadslagen och konjunkturläget. Marknaden för bostadsbyggande och effekter av den nya plan- och byggnadslagen är svåra att bedöma vilket gör bygglovsverksamhetens intäkter osäkra.

Geodataverksamhetens intäkter beräknas minska under 2026 vilket främst beror på bedömd påverkan av den nya plan- och byggnadslagen.

Nämndens kostnader 2026 beräknas öka något jämfört med helårsprognos för 2025. 2026 har nämnden extra medel i mål- och budget för att utföra flygfotografering. En ny administrativ organisation ger en minskning i arbetskraftskostnader och en ökning i kommungemensamma kostnader. Även ett lägre antal anställda påverkar arbetskraftskostnaderna. Konsultkostnaderna 2026 är lägre jämfört med 2025. Det beror på lägre konsultbemanning inom detaljplan. Kostnaderna för utbetalningar av bostadsanpassningsbidrag har budgeterats i nivå med 2025. Kostnaderna är osäkra till sin natur då de är beroende av vilka ansökningar som kommer in under året. Prisökningarna i samhället för byggnationer påverkar också utbetalningarnas storlek.

Nämndens investeringar

Tabell 39. Nämndens investeringar

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Nya objekt	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Summa	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

Nämndens investeringsram för 2026–2030 uppgår enligt mål och budget till 2,0 miljoner kronor. Investeringsramen om 0,4 miljoner kronor för 2026 avsätts för fortsatt digital utveckling samt inventarier

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till plan- och byggnadsnämnden.

- Handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet
- Åtgärdsprogram för kväveoxid och handlingsplan för luftkvalitet
- Handlingsplan för ökad trygghet i Gränby och Kvarngärdet
- Riktlinje för markanvändning
- Interaktiv översiktsplan 2016 för Uppsala kommun
- Uppsalas innerstadsstrategi
- Landsbygdsprogram för Uppsala kommun
- Parkeringstal för Uppsala
- Arkitekturpolicy
- Miljö- och klimatprogram
- Vattenprogram
- Näringslivsprogram
- Policy och strategisk plan för IT-utveckling och digitalisering i Uppsala kommun
- Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Program och handlingsplan för äldrevänlig kommun
- Riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskola och grundskola
- Program för krisberedskap
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete
- Avfallsplan - program för ett cirkulärt Uppsala

Nämndens styrdokument för det egna verksamhetsområdet

- Parkeringstal för Uppsala. Riktvärden för parkering på kvartersmark
- Taxebestämmelser för plan- och byggnadsnämndens verksamhet
- Riktlinje för Belysning Uppsala kommun
- Riktlinje för skyltning i Uppsala kommun
- Riktlinjer solceller och solfångare

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden samt för att följa upp det som beslutats i verksamhetsplanen.

Uppföljningen strävar efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential samt inom vilka områden som behöver ytterligare prioriteras. Skillnader mellan kvinnor och män synliggörs, om möjligt. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna och mellan geografiska områden.

Uppföljningen utgår från tillförlitliga och dokumenterade källor. Nyttan av nämndens uppföljning ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.

Nämndens uppföljning

Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusmål, kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer.

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge löpande under året. Löpande månadsrapport till nämnden beskriver resultatutvecklingen i förhållande till periodens budget samt till senaste årsprognos, vad eventuella avvikelser beror på samt åtgärder som vidtagits för att uppnå budget. Månadsrapporten ska ge nämnden fortlöpande kunskap om budgetdisciplinen och resultatutveckling i verksamheten samt ge nämnden en möjlighet att agera i de fall utvecklingen förväntas avvika från beslutad budget. En fördjupad ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.